

COMMISSIE REGIONAAL OVERLEG
LUCHTHAVEN MAASTRICHT

Secretariaat: Postbus 5700 - 6202 MA Maastricht

MELDINGENOVERZICHT

2^e KWARTAAL 2019

September 2019

Uitgegeven door het **Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer** onder verantwoordelijkheid van de
Commissie Regionaal Overleg Luchthaven Maastricht

INHOUDSOPGAVE

	Inleiding	blz. 2
1.	Meldingenrapport 2 ^e kwartaal 2019	blz. 3
2.	Overige dagvluchten	blz. 4
3.	Lesvluchten	blz. 5
4.	Nachtvluchten	blz. 5
5.	Afwijkingen voorgeschreven vertrekroute	blz. 6
6.	Spreading melders en meldingen over de gemeenten	blz. 6
7.	Aandachtspunten en/ of aanbevelingen	blz. 7
8.	Samenstelling van de Werkgroep Klachten en Hinder	blz. 8

Inleiding

In dit rapport zijn alleen de meldingen over hinder van vliegverkeer van MAA opgenomen en niet van vliegverkeer van de AWACS-basis, Bierset en/of van overvliegers (= vliegtuigen boven Limburg niet op weg naar of afkomstig van genoemde luchthavens).

Dit rapport is opgesteld om de Commissie Regionaal Overleg (CRO) Luchthaven Maastricht te informeren over de hinder met betrekking tot MAA vliegverkeer, die bij het Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer (KICL) is gemeld in het 2^e kwartaal 2019. Gegevens over meldingen en melders (meld adressen) zijn in tabellen verwerkt en vergeleken met gegevens over dezelfde periode in het voorgaande jaar.

Het rapport wordt besproken in de Werkgroep Klachten en Hinderbeleid (WKH) van de Commissie. Op basis van het rapport kan de WKH aandachtspunten voor nader onderzoek formuleren. Dit kan resulteren in beleidsaanbevelingen ter voorkoming van vermijdbare hinder.

Meldingenrapport 2^e kwartaal 2019

Tabel 1. Aantal meldingen en melders in het 2^e kwartaal.

	Aantal bewegingen MAA		Aantal meldingen MAA		Aantal melders MAA	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
April	1603	1237	2815	5917	244	439
Mei	1573	1431	2843	6298	255	362
Juni	1166	1397	2311	5861	291	436
Totaal	4342	4065	7969	18076	463	654

Het totaal aantal bewegingen van MAA is in 2^e kwartaal 2019 met 6% afgenomen ten opzichte van dezelfde periode in 2018, de meldingen over hinder van MAA vliegverkeer stijgen met 127% van 7.969 in '18 naar 18.076 in '19. De melders nemen met 41% toe van 463 in '18 naar 654 in '19. De melders worden onderverdeeld in het aantal door hen ingediende meldingen per kwartaal namelijk 0-50 en meer dan 50 meldingen per melder per kwartaal. Door de 94 melders uit de laatste categorie zijn in het 2^e kwartaal '19 13.795 meldingen ingediend, 76% van het totaal. Drie van hen, 1 uit Beek en 2 uit Meerssen, dienden respectievelijk 534, 591 en 907 meldingen in. In het 2^e kwartaal '18 waren er 41 personen in deze categorie met 5.582 meldingen. Onderzoek toont aan dat de mediaan* toe neemt van 2 meldingen per melder per kwartaal in 2018 naar 4 in 2019. Dit betekent dat de helft van de melders niet meer dan 4 meldingen per kwartaal indient.

Om meer inzicht te krijgen in meldingenpatronen en daarmee de mogelijkheid te bezien om te sturen op vermijdbare hinder is onderscheid gemaakt in verschillende soorten vliegverkeer op MAA., namelijk "overige dagvluchten" 06:00-23:00 uur, lesvluchten 07:00-23:00 uur en vliegbewegingen tussen 23:00 en 24:00 uur. Per categorie is gekeken naar de hinder als gevolg van deze vluchten waarbij bewegingen, meldingen en melders in tabellen zijn weergegeven. Hierbij dient vermeld te worden dat iedere melder voor zowel de maand als voor het kwartaal slechts 1x geteld wordt. Ook kan het zijn dat de melder over meerdere categorieën heeft geklaagd. Het is daarom niet mogelijk het aantal melders voor het totaalcijfer bij elkaar op te tellen.

* Omdat hier sprake is van een asymmetrische verdeling van het aantal meldingen per melders (d.w.z. dat de meeste melders weinig meldingen hebben ingediend en een enkeling veel), is het bepalen van gemiddelde waarde niet representatief voor deze groep melders; beter is het om hier de mediaan te bepalen, omdat deze minder beïnvloed wordt door extreme waarden. De mediaan wordt bepaald door een lijst van de melders te maken met het door hen ingediende aantal meldingen in oplopende volgorde (d.w.z. te beginnen met alle melders met 1 melding, vervolgens die met 2 meldingen etc.) De mediaan is dan de middelste waarde (is aantal meldingen) in de rij melders. Bij 654 melders wordt de mediaan bepaald door de waarde van de 327^e +328^e melder door twee te delen.

Overige dagvluchten (dagvluchten niet zijnde lesvluchten in de periode 06:00- 23:00 uur)

Het totale aantal bewegingen van ‘overige’ dagvluchten stijgt met 14% van 2900 in het 2^e kwartaal ‘18 naar 3315 in het 2^e kwartaal ‘19. Melders over ‘overige’ dagvluchten nemen toe van 409 in ‘18 naar 611 in ‘19, een stijging van 49%, het totale aantal meldingen neemt toe van 7.468 in ‘18 naar 17.473 in ‘19, een toename van 134%. Zie tabel 2.

Niet alle bewegingen leiden tot hinder, het zijn met name de bewegingen met zware toestellen die daarvoor verantwoordelijk zijn. In tabel 3 zijn deze bewegingen en de meldingen daarover weergegeven. De bewegingen met zware toestellen nemen met 33% toe van 1358 in ‘18 naar 1803 in ‘19. De meldingen over deze bewegingen stijgen met 137% van 6.596 naar 15.655. Uit onderzoek blijkt dat in het 2^e kwartaal 2019 54% van het totaal aantal bewegingen van “overige”dagvluchten verantwoordelijk is voor 90% van het totaal aantal meldingen over deze categorie.

Tabel 2. Aantal vliegbewegingen “overige” dagvluchten, meldingen en melders in het 2^e kwartaal

	Overige dagvluchten 06:00-23:00 uur		Meldingen 06:00-23:00 uur		Melders 06:00-23:00 uur	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
April						
06-07 uur	951	1019	2664	5777	223	423
07-23 uur			142	699		
			2522	5078		
Mei						
06-07 uur	1061	1191	2708	6174	243	352
07-23 uur			244	860		
			246	5314		
Juni						
06-07 uur	888	1105	2096	5522	227	382
07-23 uur			221	909		
			1875	4613		
Totaal						
06-07 uur	2900	3315	7468	17473	409	611
07-23 uur			607	2468		
			6861	15005		

Tabel 3. Aantal meldingen in relatie tot aantal vliegbewegingen van bepaalde zware typen vliegtuigen binnen openstellingsuren in het 2^e kwartaal. Getal tussen haakjes is het % van het totaal aantal bewegingen c.q. meldingen over ‘overige’vluchten’ van MAA.

2 ^e kwartaal	Bewegingen		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
A310 serie	154	90	668	667
A320 serie	31	40	69	162
A330 serie	102	204	493	1633
B737 serie	523	806	1900	6370
B744 serie	247	176	2184	2968
B748 serie	2	42	10	596
B777 serie	158	264	1002	2586
AT72 serie	141	181	270	673
totaal	1358 (47%)	1803 (54%)	6596 (88%)	15655 (90%)

N.B. de bewegingen en de meldingen van de A300 en de A310 serie zijn in deze tabel samengevoegd.

Lesvluchten:

Het aantal lesbewegingen is in het 2^e kwartaal 2019 met 48% afgenomen ten opzichte van het aantal in het 2^e kwartaal 2018. In 2018 was Avion Training verantwoordelijk voor het grootste deel van de lesbewegingen op MAA maar met ingang van het 1^e kwartaal 2019 heeft het bedrijf zijn activiteiten op MAA afgebouwd, dit heeft geleid tot de sterke afname van het aantal lesbewegingen. Over lesbewegingen zijn in het 2^e kwartaal 2019 225 meldingen ingediend door 71 personen, waarvan 194 meldingen over klein lesverkeer (< 6 ton) en 31 meldingen over groot lesverkeer (> 6 ton). De meldingen gaan zowel over circuitlesvluchten als over lokale lesvluchten en zijn afkomstig van inwoners uit de gemeenten Beek, Meerssen, Maastricht en de Heuvelland gemeenten.

Tabel 4. Aantal meldingen in relatie tot aantal vliegbewegingen van lesvluchten in het 2^e kwartaal.

	Aantal vliegbewegingen lesvluchten		Aantal meldingen lesvluchten		Aantal melders lesvluchten	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
April	648	214	80	73	26	29
Mei	505	237	44	96	11	40
Juni	269	285	30	56	14	22
Totaal	1422	736	154	225	37	71
<6ton	1414	731	138	194		
>6ton	8	5	16	31		

Vliegbewegingen tussen 23.00 en 24.00 uur:

De openstellingsuren van MAA zijn van 06:00 uur tot 23:00 uur. Voor luchtvaartuigen van luchtvaartmaatschappijen die geregelde vluchten uitvoeren en die volgens schema eerder dan 23:00 uur plaatselijke tijd hadden moeten arriveren kan, voor zover sprake is van onverwachte vertragende omstandigheden die op het moment van vertrek redelijkerwijs niet voorzien hadden kunnen worden, een extensie verleend worden tot 24:00 uur, voor starts voor zover sprake is van een technische storing van het luchtvaartuig dan wel van de luchtvaarttechnische gronduitrusting of extreme meteorologische omstandigheden. De luchthaven is te allen tijde open voor luchtvaartuigen die in nood verkeren of ten behoeve van reddingsacties of hulpverlening worden ingezet.

Het aantal bewegingen in de periode 23:00 tot 24:00 uur, waarvoor een extensie is verleend, neemt in het 2^e kwartaal '19 af ten opzichte van het aantal in het 2^e kwartaal '18, van 20 in '18 naar 13 in '19. Over deze bewegingen zijn in het 2^e kwartaal '19 door 192 melders 378 meldingen ingediend, over de bewegingen in '18 door 156 melders 347 meldingen. In april 2019 is 1 ambulancebeweging geweest, die wel als beweging buiten openstellingsuren geldt, maar waarvoor geen extensie is vereist.

Tabel 5. Aantal meldingen in relatie tot aantal vliegbewegingen buiten de openstellingsuren in het 2^e kwartaal waarvoor een extensie is verleend.

	Aantal bewegingen waarvoor extensie is verleend		Aantal meldingen		Aantal melders	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
April	4	3	71	67	53	52
Mei	7	3	91	28	58	27
Juni	9	7	185	283	110	172
Totaal	20	13	347	378	156	192

Afwijkingen voorgeschreven vertekroute (Standard Instrument Departure /SID)

In het 2^e kwartaal 2019 is als gevolg van de werkdruk bij het KICL geen controle uitgevoerd op toestellen die zijn afgeweken van de voorgeschreven vertekroute (SID). Normaliter worden deze bewegingen voor onderzoek aan de LVNL voorgelegd en beoordeeld. In geval van afwijking van de SID zonder toestemming van de Luchtverkeersleiding kan sprake zijn van overtreding van regelgeving. Deze gevallen worden dan voor nader onderzoek door de KICL doorgeleid aan het bevoegde gezag, de Inspectie Leefomgeving en Transport van het Ministerie van I&W.

Spreiding melders en meldingen over de gemeenten

Tabel 6. Aantal melders en meldingen per gemeente in het 2^e kwartaal.

Gemeente	Melders		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
Beek	67	79	780	1840
Beekdaelen *	*	53	*	1039
Brunssum	4	9	10	277
Echt-Susteren	3	2	5	41
Eijsden-Margraten	36	65	428	900
Gulpen-Wittem	22	26	661	1321
Heerlen	5	7	56	107
Kerkrade	2	2	2	3
Maastricht	84	134	944	3505
Meerssen	131	188	3451	7042
Nuth *	19	*	343	*
Onderbanken *	11	*	19	*
Roerdalen	6	2	16	2
Schinnen *	16	*	73	*
Simpelveld	2	1	3	89
Sittard-Geleen	18	37	204	227
Stein	3	0	3	0
Vaals	3	6	30	11
Valkenburg a/d Geul	28	36	900	1629
Voerendaal	3	7	41	43
Totaal	463	654	7969	18076

- 7– De gemeente Beekdaelen is ontstaan op 1 januari 2019 door een fusie tussen de voormalige gemeenten Onderbanken, Nuth en Schinnen. De melders en de meldingen van de voormalige gemeenten kunnen bij elkaar worden opgeteld om de vergelijking mogelijk te maken met de aantallen melders en meldingen van de nieuwe gemeente Beekdaelen.

Aandachtspunten en/ of aanbevelingen

1. De Werkgroep stelt vast dat het totale aantal MAA vliegbewegingen in de eerste helft van 2019 daalt ten opzichte van dezelfde periode 2018 (eerste kwartaal met 21%, tweede kwartaal met 6%), terwijl het aantal meldingen in de twee eerste kwartalen toeneemt met 163% respectievelijk met 127% ten opzichte van 2018. Het aantal melders neemt toe met 95% respectievelijk met 41% in de beide kwartalen ten opzichte van 2018.
2. De Werkgroep stelt verder vast dat de bewegingen met zware toestellen in de eerste twee kwartalen van 2019 met 36% respectievelijk met 33% toenemen ten opzichte van de eerste helft van 2018, terwijl de meldingen over deze bewegingen toenemen met 186% respectievelijk met 137%.
3. De Werkgroep bezint zich nog op de wijze waarop in de rapportage (met name in de analyse) zal worden omgegaan met de veelvuldige melders (=meer dan 50 klachten per kwartaal).
4. Zoals bekend bevat deze rapportage alleen meldingen over MAA vliegverkeer. Verder behandelt KICL ook meldingen van vliegverkeer van AWACS, Luik-Bierset en Weeze-Niederrhein. Uit analyse van het eerste en tweede kwartaal blijkt dat bij KICL daarnaast veelvuldig melding wordt gemaakt van overlast door vliegverkeer dat niet vanaf MAA is gestart of daar is geland noch betrekking heeft op de andere drie genoemde luchthavens. In de eerste helft van 2019 waren dit 7326 meldingen. Ongeveer 80% van deze meldingen betreft vliegverkeer overdag en circa 20% vliegverkeer 's nachts. Vrachtvervoerders FedEx en UPS beschikken beide over een basis op de luchthaven Keulen-Bonn en hun toestellen zijn zwaar beladen voor de oversteek van de Atlantische Oceaan. Hoewel zij op een hoogte van meer dan 10.000 voet (circa 3 km.) overvliegen zijn deze bewegingen waarneembaar voor het menselijk oor. Dit geldt ook voor vluchten naar/van Brussel en Düsseldorf. Overdag passeren ook vluchten van en naar Eindhoven over Limburg op hoogtes boven de 10.000 voet. Hierbij wordt opgemerkt dat dalend verkeer naar de luchthaven Eindhoven, op verzoek van de militaire luchtverkeersleiding, boven Noord- en Midden-Limburg ook beneden deze hoogte vliegt.

Samenstelling van de Werkgroep Klachten en Hinder:

1. De heer C. Degenaar Omwonenden
2. De heer H. Albersen Omwonenden
3. De heer R. Jense Maastricht Aachen Airport
4. De heer M. Millenaar Luchtverkeersleiding Nederland
5. De heer S. Paul General Aviation MAA
6. Mevrouw M. Duijvestijn Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer
7. Mevrouw R. Lichtenberg Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer
8. Mevrouw L. Ehlen Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer
9. Mevrouw I. Braaksma Klachten Informatie Centrum Luchtverkeer
10. De heer P. Simons Provincie Limburg (voorzitter)

Bijlage

Tabel 7. Aantal meldingen in relatie tot aantal vliegbewegingen van overige vluchten binnen de openstellingsuren in het 2e kwartaal.

	Aantal vliegbewegingen overige vluchten			Aantal meldingen MAA			Aantal melders MAA		
	2018	2019	%	2018	2019	%	2018	2019	%
April	Totaal	951	1019		2664	5777		223	423
	6-7 uur				142	699			
	7-23 uur				2522	5078			
Mei	Totaal	1061	1191		2708	6174		243	352
	6-7 uur				244	860			
	7-23 uur				2464	5314			
Juni	Totaal	888	1105		2096	5522		227	382
	6-7 uur				221	909			
	7-23 uur				1875	4613			
Kwartaal	totaal	2900	3315	+14	7468	17473	+134	409	611
	6-7 uur				607	2468			
	7-23 uur				6861	15005			

Tabellen 3a,b,c en d. Aantal klachten in relatie tot aantal vliegbewegingen van bepaalde zware typen vliegtuigen binnen openstellingsuren in het 2e kwartaal. Getal tussen haakjes is het % van het totaal aantal bewegingen c.q. meldingen over 'overige vluchten' van MAA. Per maand/ kwartaal.

April	Bewegingen		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
A310 serie	66	32	357	261
A320 serie	11	15	21	50
A330 serie	28	66	136	544
B737 serie	121	205	546	1685
B744 serie	83	69	779	1218
B748 serie	2	20	10	245
B777 serie	54	98	377	1000
AT72 serie	52	51	95	239
totaal	417 (44%)	556 (55%)	2321 (87%)	5242 (91%)

tabel 3a.

Mei	Bewegingen		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
A310 serie	48	28	182	197
A320 serie	12	15	23	51
A330 serie	34	70	163	550
B737 serie	219	309	761	2428
B744 serie	92	58	760	1034
B748 serie	0	16	0	267
B777 serie	62	84	398	763
AT72 serie	44	85	97	248
Totaal	511 (48%)	665 (56%)	2384 (88%)	5538 (90%)

tabel 3b.

Juni	Bewegingen		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
A310 serie	40	30	129	209
A320 serie	8	10	25	61
A330 serie	40	68	194	539
B737 serie	183	292	593	2257
B744 serie	72	49	645	716
B748 serie	0	6	0	84
B777 serie	42	82	227	823
AT72 serie	45	45	78	186
totaal	430 (48%)	582 (53%)	1891 (90%)	4875 (88%)

tabel c.

2e kwartaal	Bewegingen		Meldingen	
	2018	2019	2018	2019
A310 serie	154	90	668	667
A320 serie	31	40	69	162
A330 serie	102	204	409	1633
B737 serie	523	806	1900	6370
B744 serie	247	176	2184	2968
B748 serie	2	42	10	596
B777 serie	158	264	1002	2586
AT72 serie	141	181	270	673
totaal	1358 (47%)	1803 (54%)	6596 (88%)	15655 (90%)

tabel 3d.

N.B. de bewegingen en de klachten van de A300 en de A310 serie zijn in deze tabel samengevoegd.